

faringen har vist, at det kan være vanskeligt at faa Jord til den Pris, man tidligere har kunnet give for den. Paa de magre Egne kan det nok lade sig gøre, men herovre paa Øerne har det knebet med at faa oprettet Statshuse, fordi Maksimumsbeløbet har været 4,000 Kr. Denne Sum er jo ogsaa adskillige Steder overskreden, og derfor er det bedre, at man gaar til at forhøje den. Men da det er en selvfølgelig Sag, at man maa have nogenlunde rigeligt med Penge til dette Formaal, bliver man da samtidig nødt til at forhøje den Sum, som Staten aarlig kan laane ud. Denne Sum var jo tidligere 2 Mill. Kr., men nu er den i det andet Ting bleven forhøjet til 3 Mill. paa Forslag af den højtærede Minister. Jeg tror, at det vil være rigtigt at blive staaende ved dette Beløb, det skal nok vise sig, at Efterspørgselen her efter Dags vil blive saa stor, at det fuldt ud vil blive brugt, og jeg ser ikke nogen som helst Fare for Statskassen ved, at det sker; Staten vil sikkert ikke lide noget Tab derved, det er jeg vis paa.

Hvad jeg ogsaa sætter Pris paa, er, at en Del af dem, som tidligere ikke kunde komme ind under Loven, f. Eks. de, som arbejde ved Teglværker eller ved andet Erhverv, nu kunne komme med. Det var ogsaa en lovlig kort Tidsfrist, man havde sat i den nugældende Lov for dem, som en kort Tid have været borte fra Landbruget. Nu er Fristen jo dog sat noget længere, og det har sin Betydning, idet der kan være adskillige, som mene at de kunne tjene deres Brød paa anden Vis, og saa gøre Forsøg derpaa, men efter en Tids Forløb finde, at det dog alligevel er Landbruget, som de have mest Lyst til. Derfor er det godt, at de kunne vende tilbage og komme i Betragtning ved Uddelingen af Statslaan.

Alt i alt hilser jeg Lovforslaget med Glæde og haaber, at man nu, selv om det kommer i Udvalg, hurtigt vil være i Stand til at behandle det, saa at man kan faa det vedtaget, thi det vil berede en overordentlig stor Glæde og vil være til stor Gavn for Samfundet. Hermed anbefaler jeg Lovforslaget paa det bedste.

Tesdorpf: De to væsentligste Punkter, som Folketinget har forandret i den gældende Lov, ere, at Laanesummen er sat op fra 4,000 til 5,000 Kr., og at Maksimum for det aarlige Statslaan er forhøjet fra 2 Mill. først til 2½ Mill. og til sidst til 3 Mill. Kr. Formaalet med Loven er jo og har altid været at søge trindt om i

Landet at faa etableret smaa selvstændige Hjem med ædruelige og sparsommelige Beboere, og derfor er det, at man er gaaet saa langt ned med Kravene til vedkommende Laansøger, at man kun forlanger, at han skal eje 10 pCt. af Ejendommens samlede Indkøbspris. Jeg indrømmer, at man derved faar Tag i den Del af Befolkningen, som man vil hjælpe. Men paa den anden Side maa man heller ikke være blind for, at der er en Risiko forbundet med Ejendomme, i hvilke der skyldes $\frac{9}{10}$ af Værdien, og Risikoen er naturligvis størst i de første Aartier, inden Afdragene have begyndt at virke, og det ikke alene for selve Laangiveren: Staten, men ogsaa for Laantagerne. Imidlertid er denne Lov jo bestemt til at virke i forskellige Retninger. Den skal blandt andet virke økonomisk opdragende paa unge Mænd og Kvinder, som ønske selv at etablere sig, den skal virke som en Opfordring til dem om at lægge Penge til Side fra Ungdommen af, for at de saa snart som muligt kunne have tilstrækkelige Midler til at andrage om at blive Statshusmænd. Lykkes dette, er der den Mulighed, at Staten ad Aare kan hæve den Sum, som vedkommende skal eje fra 10 til 15 pCt. og derved, idet den fjerner sin egen Risiko, blive i Stand til at udvide Rammerne for dem, som kunne komme i Betragtning.

Hvad forstaas der nu ved en i økonomisk Henseende selvstændig og uafhængig Mand? Det er en Mand, som kan betale enhver sit, og her spiller Ejendommens Størrelse ingen Rolle. Det er jo endog saa, at under prekkære Pengeforhold er det vanskeligere for den, der sidder paa en stor Ejendom, at komme ud af det, end for den, der sidder paa en mindre. Det økonomiske Tryk, der i Form af aarlige Renter og Afdrag hviler paa Ejendomme til en Pris af 6—7,000 Kr., staar ikke i noget nøjagtigt Forhold til den Merindtægt, en saadan Ejendom kan give fremfor en Jordlod til 3—4,000 Kr., hvilken Størrelse Jordlodderne jo have haft i Henhold til den nugældende Lov. Paa de større Brug til 6—7,000 Kr.s Værdi vil Mandens og hans Families Arbejde gennemgaaende hele Aaret rundt være optaget af selve Ejendommens Drift, men paa det mindre Jordbrug vil han adskillige Uger af Aaret, baade om Foraaret i Høsttiden og i Begyndelsen af Efteraaret, kunne søge Arbejde andetsteds, hvor hans Tid vil blive bedre betalt end det Arbejde, der gøres paa de større Lodder til 6—7,000 Kr. Den Sum, han indvinder ved dette